

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM

Országgyűlés Hivatala

DR. NAVRACSICS TIBOR
miniszterOrszággyűlési Kérdés
szám: K/5844/A

Érkezett: 2012 FEBR 28.

XVI-MIN/33/2/2012.

Dr. Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr részére
Magyar OrszággyűlésBudapest

Tisztelt Képviselő Úr!

A hozzám intézett és a Hárszabály 91. § (2) bekezdésében foglaltak alapján írásbeli választ igénylő „Mikor kerül megalkotásra az 1945-1948 közötti időszakban Felvidékről kitelepített testvéreink jóvátételére irányuló törvény?” című, K/5844. számú kérdésére az alábbi tájékoztatást adom.

Az Alkotmánybíróság a 37/1996. (IX. 4.) AB határozattal megállapította, alkotmányellenes helyzet állt elő azzal, hogy Magyarország nem tett eleget a Páriszi Békeszerződés 29. cikk 3. pontjában foglalt kötelezettségeinek, továbbá felhívta az Országgyűlést, 1997. június 30-ig tegye meg a szükséges intézkedést a hivatkozott rendelkezés végrehajtására. A Békeszerződés 29. cikk 3. pontja alapján a magyar kormány kötelezi magát arra, hogy azokat a magyar állampolgárokat, akiknek javait e cikk értelmében elvették és nem adták vissza, kártalanítani fogja.

Az Alkotmánybíróság a felvidéki magyarság kitelepítésével kifejezetten a 45/2003. (IX. 26.) AB határozatban foglalkozott, amelyben hivatalból megállapította: az Országgyűlés alkotmányellenes helyzetet idézett elő azzal a mulasztással, hogy nem rendelkezett a Csehszlovákiából áttelepített magyar nemzetiségű személyek Csehszlovákiában levő, 50 hektárt meg nem haladó, mezőgazdasági rendeltetésű földön fennálló tulajdonjogának elvonása miatt történő kárpótlásról.

Az 1964-ben megkötött vagyoni jogi egyezmény alapján részleges kárpótlás történt. A magyar állam 1964-ben rendelkezett a Csehszlovákiából áttelepített magyar nemzetiségű személyek meghatározott összegű kárpótlásáról. Az egyes magyar állampolgároknak Csehszlovákiában, illetve Jugoszláviában társadalmi tulajdonba vett vagyontárgyaiért járó kártalanításról szóló 17/1964. (VIII. 8.) Korm. rendelet és az annak végrehajtásáról szóló 9/1964. (VIII. 8.) PM rendelet alapján megközelítőleg 80 millió forint összegben történtek kifizetések. Ez a szűk körre korlátozott kártalanítás azonban nem terjedt ki a mezőgazdasági rendeltetésű ingatlanok tulajdonjogának elvesztése miatt keletkezett kárra.

Az elmúlt két évtized során számos alkalommal történtek kezdeményezések a fenti sérelmek miatti kárpótlási jogcím megalkotására. A gyakorlati megvalósulás azonban rendre elmaradt, elsősorban az ország gazdasági teherbíró képességére tekintettel. Az anyagi szempontokon túl további problémát jelent, hogy hatvan év távlatából nagyon nehéz a bizonyítékok beszerzése, különös tekintettel arra, hogy a lakhelyükről elűzöttek nem hozhatták magukkal az ingatlanokra vonatkozó bizonyítékaikat, írásos dokumentumaikat.

Mindezek következtében sem az érintett személyi körrel, sem a felmerülő igény mértékéről nem rendelkezünk pontos információval, a korabeli igénybejelentések is hiányosak. A szabályozandó tárgykör jellegéből adódóan, a fent részletezett szempontok miatt a várható költségvetési kihatások összességében nehezen kalkulálhatók.

Magyarország Alaptörvénye átmeneti rendelkezéseinek 29. cikk (2) bekezdése értelmében a jövőben új kárpótlási jogcím nem állapítható meg. Tekintettel arra, hogy a csehszlovák-magyar lakosságcserevel kapcsolatos kárpótlási kötelezettség nemzetközi kötelezettségvállaláson alapul, így a későbbi, ilyen irányú jogalkotás nem új jogcímet hozna létre, az Alaptörvény hivatkozott rendelkezése tehát nem képezi akadályát annak, hogy az érintettek a jövőben megfelelő kárpótlást kaphassanak.

E jogalkotási kötelezettségét a Kormány szem előtt tartja, és mindent megtesz annak érdekében, hogy – az ország gazdasági teljesítőképességére is figyelemmel – a jelzett problémák ellenére mielőbb teljesítse.

Budapest, 2012. február 28.

Tisztelettel:

Navracsics Tibor k.